
NR. 6. 17. MÄRTS 1936. A. VIII AASTAK.

Kooli elu.

T.T.G. ja T.T.K. õpilaste edasijõudmine 1935/36. õ-a. III veerandil.

Klasside järjestus keskmise edasijõudm. numbri järgi (paremast halvemani):

I kohal	I kk	— 3,795
II	„ Va g.	— 3,769
III	„ II kk.	— 3,615
IV	„ IVa kk.	— 3,548
V	„ Vc kk.	— 3,535
VI	„ IIIa kk.	— 3,506
VII	„ IVb kk.	— 3,462
VIII	„ Vb g.	— 3,451
IX	„ IVb g.	— 3,430
X	„ IIIa g.	— 3,423
XI	„ IVa g.	— 3,419
XII	„ IIIb kk.	— 3,373
XIII	„ IIIb g.	— 3,335

Klasside järjestus puudulikkude ja nõrkade otsuste järgi: I kk. (0,65), Va, II, IVa kk., Vc g., IIIa g., IVb g., IVb kk., IIIa kk., IIIb g., Vb g., IIIb kk., IVa g. (1,64).

Kõikides klassides kokku väga häid otsuseid — 781, häid. — 2286, rahuld. — 2838, puudulikke — 559, nõrku — 12.

Cum laudesid: I kk. — 6, II kk. — 2, IIIa kk. — 4, IVa kk. — 2, IVb kk. — 2, IIIa g. — 2, Va g. — 2, Vb g. — 1, Vc g. — 2; kokku — 23.

Tartu Tütarlastegümnaasiumi Vilistlaskogu pidu-õhtu

korraldati 1. märtsil kooli ruumes. Kava I osas oli meesdopelt-kvarteti laule (neli), kaks laulusoolot vil. H. Hanson'ilt (Kõjuigatsus — J. Aavik, Üle vabanenud vete — G. Ernesaks), klaverisoolo vil. V. Jurak'ult (Ungari rapsoodia — F. Liszt), melodeklamatsioon vil. A. Hurdalt (Talvine õhtu — V. Grünthal), viiuli ettekandeid S. Turgan'ilt V. Tilting'i klaverisaatel. — Teises osas esinesid kahe klaveriga prl. L. Kurko ja vil. T. Jakobson (Andante cantabile ja Scherzo — M. Lüdig. Lihavõtted — S. Rachmaninoff), duetiga vil. B. Huik ja hr. B. Ossipov (Ütle minule — Badia), lavatansudega T.T.G. õpilased A. Oru ja A. Asman (Fantaasia), samuti T.T.G. õpilasarühm (masurka), mõlemad vil. P. Lindenu-Reinbaum'i juhatusel. Vil. V. Ratas-

sepa tants jäi ära. Selle asemel laulis vil. B. Huik kaks laulu.

Kava võeti üldiselt rahuloluga vastu. Head olid kõik klaveriettekaned, väga head S. Turgan'i viiulisoolod. Samuti pae-lusid publikut lavatantsud ja meestelaul.

Osavõtjaid oli arvult üle keskmise. Lõpuks muidugi tantsiti.

Pidu jättis hea mulje.

Aktus Eesti Vabariigi 18. aastapäeva puhul.

22. veebruaril pärast kolmandat tundi korraldati Eesti iseseisvusepäeva mälestuseks kooli saalis aktus, mille kava oli järgmine: 1) laulukoori ettekanne — hr. P. Konsap'i juhatusel; 2) avasõna — dir. J. Roos; 3) hümn; 4) klaverisoolo — Va-kl. õpil. K. Tammemägi; 5) kõne — hr. F. Laarens; 6) deklamatsioon — Va-kl. õpil. L. Ahas; 7) kõne — IIIa-g. kl. õpilane T. Konsen; 8) laulusoolo — IVb-g. kl. õpil. H. Kullam; 9) stipendiaatide teatavaks tegemine; 10) lõppsõna — dir. J. Roos ja 11) ühislaul „Eestimaa, mu isamaa“.

Tänavused stipendiumid said järgmised õpilased: õpetajailt — Elfriede Mörd (IIIb-g.) teenete eest joonistamise alal; Virve Liik (IVa-kk.) võimete eest tantsu alal; Vanemate Komitee stipendiumi sai Kaja Tammemägi (Va) tähelepanuväärt teenete eest Õpilaspere omaalgatustes ja Kodutütarde organisatsioonis.

Rahva-aktus 24. veebr.

24. veebr. kell 5 p. l. peeti meie koolis traditsiooniline rahva-aktus iseseisvuse 18. aastapäeva puhul. Aktuse kava oli huvitav ja mitmekesine ja täideti peamiselt meie kooli õpetajate, õpilaste ja vilistlaste poolt.

K a a n e l

T. T. G. ja T. T. K. Õpilaspere Esindus ühes dir. J. Roos'iga ja õpetajashooldajaga hr. J. Konk'suga.

SA 2687

TARTU TÜTARLASTE-
GÜMNAASIUMI JA TARTU
TÜTARLASTEKESKKOOLI
HÄÄLEKANDJA

Nr. 6.

17. märts 1936.

VIII aastakäik.

Väljaandja: Tartu Tütarlastegümnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: K. Raud, abi A. Raielo. Tegevtoimetaja: A. Jürgenthal. Toimetuse liikmed: L. Hermann, T. Kudeviita, E. Mõrd, L. Noorits, L. Reinomägi. Kunstiline nõuandja: J. Püttsepp. Talituse juhataja: V. Käpa. — „T. T. G.“ ilmub 8 korda õppeaastas, iga kuu 15. päeval, alates oktoobrist.—Tellimishind aastatellijaille 20 senti number, kuutellijaille 25 senti number.

Õpilaspere IX aastapäevaks.

Inimene on tuhandete võimaluste oland. Temas peitub väga mitmesuguseid jõude ja võimeid. Need on enamikus aga vaikivas olekus. Inimene ise ei ole neis tihti teadlik. Neid on vaja avastada. Teinekord avastuvad nad ise juhuslikult, iga kord aga mitte. Isik peab neid eneses otsima, ta peab enese leidma. See kõik nõuab aga, et peab alatasa enesega tegelema. Seda juba varasest noorusest peale. Peab valvel olema, et mõni väärtuslik jõud ei jääks jäädavalt avastamata või ei avastuks liiga hilja.

Siin peitubki noorte isetegevuse ja enesearendamise suur ja sügav mõte.

Õpilaspere aastapäeval hüüan kõigile noorile: Ärge väsiges ennast jälgimast ja otsimast. Avastage ene-

ses kõik vaikivad ja peituvad jõud. Mida varem, seda parem. Rakendage need jõud elu teenistusse. Seega rikastub teie elu võrratult. Teile avanevad uued vaateväljad ja teie leiате elule sügava mõtte ja viljastava käsituse. Selles mõttes tervitan Õpilaspere ta aastapäeval ja soovin, et talle ilmuksid ikka ja ikka jälle uued taevad ja uued maad.

J. Roos.

On möödunud tund, mis viib jälle ühe aasta olematusse ja toob uue ja tundmatu. Üheksa aasta jooksul on teinud meie Õpilaspere suuri edusamme arenemiskäigus, kuid — iga arenemine on lõputa. Seepärast ärge mötelgem, et oleme jõudnud isetegevuses täiuseni. Teha on veel palju. Taotledes uusi sihte ärge

hüljakem vanu teid, kuid tegevusse sisendagem hoogu ja värskust. Ise-tegevus nõuab meilt eneseohverdämist. Arvestame seda. Kui tahame näha oma töö rahuldavaid tulemusi, siis peame andma talle kõik, mida suudame. Ärgu hirmutagu meid ise-tegevuse-nõue, täidame ta soovi, ohverdame end täielikult talle, är-gem jäägem passiivseiks olesklejaiks. Peame pühaks oma üritusi. Et elada ja olla, selleks on vaja aateid ja teo-võimsust. Ärgem unustagem seda, vaid tiivustagu see teadmine meid meie tuleviku rajamisel.

Kaja Tammemägi.

Täna ulatage käed, T. T. G. ja T. T. K., ja õnnitlege teineteist oma isetegevuse aastapäeva puhul. Olete üheväärsed mõlemad: ühe ettevõtted

on teise ettevõtted, ühe õnned teise õnned, ühe mured teise mured.

Seisatuge viivuks ja vaadelge möö-dunule. Tehke seda rahulolutun-dega. Unustage mineviku murehet-keid, tundke rõõmu vaid õnnelikest päevist. Õnnest ärevil südamega vaadake tulevikkugi.

Andke täna oma südameis lubadus veel paremini end avaldada, veel enam end tarkuse- ja ilujumalusele pühendada.

Täidugu teie salajasemad soovid, mida võite usaldada alati oma „T. T. G-le“.

Sisendagu tänane päev teile jul-gust sammumiseks tulevikuski ikka püstitpäi. Sidugu see päev iga T. T. G- ja T. T. K-last õeliku ar-mastusega.

„T. T. G.“ toimetus.

J. T. G. ja T. T. K. Õpilaspere organite tegevusest 1935./36. õppeaastal.

T. T. G. ja T. T. K. Õpilaspere Esinduse ja valitsuse tegevus.

Õpilaspere Esinduse tegevus käesole-val õppeaastal algas 20. IX 35 Esinduse esimese koosolekuga. Esimesel koosole-ku oli Esinduse juhatus ja Õpilaspere vanema kandidaatide valimised.

Esinduse juhatus kujunes järgmiseks: Esinduse juhatajaks — L. Ahas (V a-g.), juhataja abiks — M. Bock (V b-g.), kirja-toim. — S. Villman (V c-g.), kirjat. I abiks — L. Sastok (III a-g.), II abiks H. Tamm (IV a-g.).

Õpilaspere vanema kandidaatideks seati:

K. Tammemägi (V a-g.), A. Jürgenthal (V c-g.), E. Neggo (V a-g.), A. Sock (V b-g.), N. Pehka (V b-g.).

Õpilaspere vanema valimised toimu-sid 30. IX 35, kus Õpilaspere vanemaks sai K. Tammemägi 267 häälega.

Järgmisel koosolekul (4. X 35) esitas Õpilaspere vanem K. Tammemägi Esin-dusele kinnitamiseks järgmise valitsuse: haridusjuhiks — A. Jürgenthal (V c-g.), ringidejuhiks — L. Soome (V a-g.), korralvaluriks — A. Sock (V b-g.), laekuriks — H. Luik (V b-g.), valitsuse sekretäriks — E. Neggo (V a-g.).

Esindus valitsust ei kinnitanud, kuna tekkis lahkellisid valitsuse koosseisu kohta. Nimelt sooviti valitsusse ka IV güm-n.-klasside õpilasi.

Moodustati siis uus valitsus ja kinni-tati järgmisel koosolekul (7. X 35) koos-seisuga:

T. T. G. ja T. T. K. Õpilaspere
valitsus ühes direk-
toriga:

istuvad: A. Jürgenthal, dir. J. Roos,
Õpilaspere vanem K. Tammemägi;
seisavad: L. Soome, H. Luik, L. Sööt,
F. Krimm.

ringidejuhiks — L. Soome (V a-g.),
korralvalvuriks — L. Sööt (IV a-g.),
laekuriks — H. Luik (V b-g.),
sekretäriks — F. Krimm (IV b-g.),
haridusjuhiks — A. Jürgenthal (V c-g.).

Hilisemal Õpilaspere Esinduse koosolekul arutati Õpilaspere aastapäeva aktuse küsimust, määrati kindlaks kava ja otsustati üldisi korraldusi.

Õpetajaist on Õpilaspere hooldajaks J. Konks.

Õpilaspere valitsus on pidanud 4 koosolekut. Esimesel koosolekul määrati kindlaks valitsuse liikmete töö. Teistel koosolekutel on arutatud Õpilaspere elu jooks-
vaid küsimusi, peale selle on otsitud võimalusi õpilaste vaimse taseme tõstmiseks. Õpilaspere valitsus on tegelnud ka nende küsimuste elluviimisega. Valitsuse tegevusest annab teatud päevadel aruande

valitsuse sekretär. Õpilaspere valitsus on pakkunud oma abi kooli ürituste puhul.

Valitsuse hooldajaks on õpetaja J. Konks.

Kirjandusering.

T. T. G. ja T. T. K. Kirjanduseringi ava-
koosolek peeti 18. IX 35. Koosolekul va-
liti juhatus järgmises koosseisus: juhataja
— L. Reinomägi (V a-g.), abi — T. Konsen
(III a-g.), kirjatoimetaja — H. Soobik (V a-
g.), abi — L. Ivanson (IV a-g.), laekur —
H. Rootsman (V a-g.).

Ringil on liikmeid 125.

Õpetajasliikmeks-hooldajaks on hr. A. Raielo.

Ring on pidanud neli juhatus-koosole-
kut, kus on arutatud mitmesuguseid Ringi
ellu puutuvaid küsimusi. On kavatsusel

T. T. G. ja T. T. K. Õpilaspere
Esinduse juhatus:

istuvad: M. Bock, Esinduse juh.
L. Ahas, S. Villmann; seisavad:
H. Tamm, L. Sastok.

Kirjanduseringi juhatus ühes direktoriga:

istuvad: T. Konsen, Ringi juh.
L. Reinomägi, dir. J. Roos; seisa-
vad: H. Rootsmann, H. Soobik,
L. Ivanson.

olnud korraldada hr. A. Raielo juhatusel
uudiskirjandust analüüsivaid töötunde,
kuid vähese osavõtu tõttu pole seda seni
suudetud läbi viia. Loodetavasti võidakse
siiski töötundidega peatselt alata, kus
esmaajoones arutusele tuleks A. Gailit'i
romaan „Isade maa“.

16. I 36 peeti Ringi üldkoosolek, kus hr.
Raielo esines referaadiga teemal: K. A.
Hindrey „Urmas ja Merike“.

Rohkesti võeti osa referaat-vaidlus-
koosolekust, milline peeti koos T. P. G.
vastava ringiga, kus arutusele tuli
M. Metsanurga romaan „Ümera jõel“.
T. T. G. poolt esines oponendina L. Reino-
mägi.

On peetud veel järgmised referaadid:
„Itaalia reis“ — prl. H. Puusepalt ja „Reis
Venesse“ — õpilaselt Z. Küze'lt.

6. II 36 toimusid Ringi algatusel kõne-
võistlused, millest osavõtt oli õige rohke-

arvuline. 13. III korraldati deklamati-
siooni-võistlus.

Rohket kasutamist on leidnud Ringi
raamatukogu, kuhu igal aastal muretse-
takse juurde uusi teoseid.

Kunstiring.

T. T. G. ja T. T. K. Kunstiringi tegevus
algas 27. IX 35 avakoosolekuga, kus valiti
järgmine Ringi juhatus: juhatajaks — F.
Krimm (IV b-g.), abiks — S. Arens (III
b-g.), sekretäriks — E. Mörd (III b-g.),
abiks K. Otsasson (IV a-kk.), laekuriks M.
Reeben (III a-g.).

Õpetajasliikmeks-hooldajaks on hr.
J. Püttsepp.

Seni on peetud üks üld- ja kolm juha-
tusekoosolekut; viimaseil koosolekuil on
lähemalt arutatud Ringi ülesandeid ja
kavatsusi.

Kunstiringi juhatus:

istuvad: E. Mörd, Ringi juhataja
F. Krimm, õpet.-hooldaja J. Pütt-
sepp; seisavad: M. Reeben,
K. Otsasson.

Enesekasv. - ringi juhatus:

istuvad: õpetaja-hooldaja insp. S. Pruuden, Ringi juhat. L. Soome, õpet. T. Thomson, H. Soobik; seisavad: M. Reeben, V. Tork, M. Bock, L. Reinomägi.

Tegevuskavasse kuuluvad: 1) joonistustunnid (linoollõigete valmistamine, akvarellmaalingud) hr. J. Püttsepa juhatusel; 2) kevadise näituse korraldamine; 3) referaatõhtud; 4) ruumide dekoreerimine pidulikel juhtumeil.

Seni pole olnud Ringi tegevuses erilist elavust märgata.

Enesekasvatusering.

T. T. G. ja T. T. K. Enesekasvatusering algas tegevust käesoleval õppeaastal ava-koosolekuga 27. IX 35. Ringi juhatusse valiti järgmised õpilased: juhataja — L. Soome (V a-g.), abi — M. Reeben (III a-g.), kirjatoimetaja — H. Soobik (V a-g.), abi — L. Reinomägi (V a-g.), laekur — V. Tork (III a-g.), abi — M. Bock (V b-g.).

Õpetajasliikmeiks-hooldajaiks on prl. S. Pruuden ja hr. T. Künnapas.

Liikmeid on ringil 60.

On peetud kaks üld- ja neli juhatus-koosolekut, kus on lähemalt arutatud Ringi tegevuskava. Peale selle on Ring korraldanud huviohtu koos H. T. G. Karskuringiga (2. II 36), kus mõlema kooli õpilased esinesid mitmesuguste ettekan- netega.

Eriti rohkel arvul võeti osa Ringi üld-koosolekust, mis peeti 4. II 36. Koosole- kul esines hr. T. Künnapas referaadiga „Käekiri ja iseloom“, milline pakkus õpi- lastele palju huvitavat, nii et on kavatsus korraldada veel käesoleval õppeaastal teine üldkoosolek samalaadse referaa- diga. Referaati täiendasid valguspildid mitmete ajalooliste isikute käekirjadest.

Lähemal ajal on kavatsus korraldada referaatkoosolek, kus referaadiga esineb prl. M. Sorgsepp.

Muusikaring.

T. T. G. ja T. T. K. Muusikaring algas

Muusikaringi juhatus:

istuvad: õpet.-hooldaja T. Jakob-son, Ringi juhat. abi L. Sütt, õpet.-hooldaja P. Konsap; seisavad: H. Tamm, M. Mikk, H. Kullam, M. Bock.

oma tegevust üldkoosolekuga 1. X 35. Juhatuse koosseis sai järgmine: juhataja — H. Tobias (IV a-g.), abi — L. Sütt (IV a-g.), laekur — M. Bock (V b-g.), kirjatöimetaja H. Tamm (IV a-g.), abi — M. Mikk (IV a-g.). Teisel poolaastal täidab juhataja kohuseid senine abijuhataja L. Sütt juhataja H. Tobias'e koolist lahkumise tõttu (siirdus elama Tallinna).

Õpetajasliikmeiks-hooldajajaks on prl. T. Jakobson ja hr. P. Konsap.

Üldse on Ringil olnud seni üks üld- ja kolm juhatusese koosolekut. Peale selle korraldati 3. III 1936. a. referaatkoosolek, mis pühendati soome nimekaima helilooja Jean Sibelius'e tutvustamiseks. Koosolekul refereeris õpil. H. Tamm teemal „Sibelius isikuna ja heliloojana“. Peale selle kanti ette Sibelius'e laule Ringi laulukoori ja solistide poolt ja esitati mõned Sibelius'e helitööd klaveril.

Spordiringi juhatus:

istuvad: õpet.-hooldaja M. Treier, Ringi juhat. L. Ahas, õpet.-hoold. L. Haamer; seisavad: N. Pehka, A. Sokk, L. Rästa.

Praegu on Ringil liikmeid 60. Vastandina eelmisele poolaastale võib intensiivsust märgata Ringi laulukoori tegevuses, mis töötab H. Kullam'i juhatusel. Kavatsusel oli peale muu korraldada ka klaveritunde eelmiste aastate eeskujul, kuid soovijate vähesuse tõttu tuli kahjuks sellest mõttest loobuda.

Ringi senises tegevuses ei või küll märgata erilist elavust, kuid üldiselt võib Ringi tegevusega siiski rahul olla.

Spordiring.

T. T. G. ja T. T. K. Spordiring algas oma tegevust avakoosolekuga 10. X 35. Juhatuse koosseis: juhataja — L. Ahas (V a-g.), abi — L. Sööt (IV a-g.), sekretär — L. Rästa (III b-g.), abi — N. Pehka (V b-g.), laekur — A. Sokk (V b-g.).

Õpetajasliikmeiks-hooldajajaks on L. Haamer ja M. Treier.

„T. T. G.“ toimetuse ja talitus:

istuvad pea- ja vastutav toim. K. Raud, tegevtoimet. A. Jürgenthal, talit. juhat. V. Käpa; seisavad: L. Noorits, T. Kudeviita, E. Mõrd, peatoimet. abi A. Raielo, L. Hermann, L. Reinomägi.

Liikmete praegune üldarv on 100 ümber.

On olnud üks üld- ja kuus juhatuskoosolekut.

Selle aasta tegevuskavas on: 1) sõprusmängud teiste koolidega, 2) uisutamise ja suusatamiskursused, 3) treeningtunnid, 4) huvi- ja referaatõhtud teiste koolidega, 5) volle-tunnid, 6) rattasõidud, 7) paadisõidud, 8) matkad, 9) suusaretked, 10) klassidevahelised võrkpallivõistlused, 11) kergejõustiku treenimistunnid.

Ringis on ette kantud üks referaat võrkpallireeglitest, millele järgnes demonstratsioon. Õpilastele oli võimaldatud ka suusatamis- ja uisutamiskursustest osa võtta; kahjuks ei leidnud nendest osavõtjaid. Suuski anti välja 20. veebruarist 2. märtsini.

23. veebruaril korraldas Ring suusaretke Elva, millest võtsid osa 14 õpilast ja 3 õpetajat. Enne jõulu korraldati spordimärgi kavandite võistlused auhindadega. Ühtegi kavandit ei saanud parandusteta vastu võtta, mispärast läkati esialgu auhindamine edasi. Peale selle on Ringi võrkpallinaiskonnal olnud sõprusvõistlused E. N. K. S. T. Gümnaasiumi ja T. Komgümni-iga, kus meie naiskond tuli ülekaalukalt võitjaks.

Kavatsetakse korraldada edaspidi väljasõite, võistlusi, referaate ja demonstratsioone. Ringi tegevust on halvanud ebasoodsad ilmastikuolud.

Reaalteaduste ring
pole käesoleval õppeaastal seni tegevust avaldanud.

Õpilaspere häälkandja

„T. T. G.“.

„T. T. G.-d“ toimetavad ja talitavad praegu: K. Raud — pea- ja vastutava toimetajana, A. Raielo — abina, A. Jürgenthal (V b-g.) — tegevtoimetajana, L. Hermann (IV b-g.), T. Kudeviita (II kk.), E. Mõrd (III b-g.), L. Noorits (V c-g.) ja L. Reinomägi (V a-g.) — toimetuse liikmetena.

I semestril oli toimetuse liikmeks ka veel H. Tobias (IV a-g.), kes lahkus toimetuse koosseisust elukoha vahetuse tõttu. Talituse juhatajaks on V. Käpa; kunst. nõuandjaks J. Püttsepp. Läänud õppeaasta lõpul lahkusid kooli lõpetades eelmise toimetuse koosseisust kolm innukat toimetuse liiget: H. Puusepp, H. Albert ja A. Raadla.

1934./35. õ.-a. ilmus „T. T. G.-d“ 10 numbrit (viimane nr. 31. V 35). Käesoleval õppeaastal ilmus esimene number 12. okt. Kogu õppeaasta kestel on ette nähtud kaheksa numbri ilmumine (oktoobris, novembris, detsembris, jaanuaris, veebruaris, märtsis, aprillis, mais). Seni on ajakiri ilmunud korrapäraselt ja kindlasti sünnib ilmumine niisama korrapäraselt ka järgnevatel kuudel.

Õppeaasta vahetusel tehti muudatus ajakirja kaustas ja lehekülgede arvus: kaust muudeti vähemaks ja lehekülgede arvu suurendati. Kliše-ilustistest on käesolev aastakäik rikkam kui kunagi ennemalt. Linoollõikeid on andnud E. Mõrd, K. Otsason, originaaljooniseid L. Hermann ja T. Karu. Igas nr-is on avaldatud ülesvõtteid kooli elust ja üritustest. Sisult ei ole ajakirja üldilme muutunud. Pikemalt on sõna võetud õpilaste kirjanäite stiilist. Käesoleval aastal on „T. T. G.“ suutnud juurde tõmmata laiemat kaastöölise hulka; eri autorite arv on endisega võrreldes märksa suurenenud nii keskkooli kui gümnaasiumi klassidest. Kaastööd on olnud alati rikkalikult, ainult luuletiste-nurk elab kriisi tähe all. Ajakirja sisu mitmekesistamise eest on pidevalt hoolt kantud.

Tellijate arv on kõrgem kui eelmisel aastal. Aineliselt loodab ajakiri omaga välja tulla, kuigi kulud on suurenenud (klišeede arvel). Suuremaid numbreid on välja antud kooli aastapäevaks, jõuluku ja Õpilaspere aastapäevaks.

Toimetuses ja talituses on rahulik ja asjalik koostöö ja töömeeleolu.

Keelelisi aforisme.

Ilma keeleta ei ole rahvust. Seepärast keel on tähtsaim, olulisim alus ning tingimus rahvuse olemasolule.

Meie rahvas (ka haritlaskond) näib asuvat alles sel seisukohal, et meil oleks vaid mingisugune eesti keel.

Joh. Aavik.

Kevadsünnile.

Ei enam meeled, mõtted talikurvad, Ei enam lumel päikse purpripuna,
ei pakast, tuisku, talihõngus kuid, on kustund taeva veretuste lõõm,
mil süleles külm härmas lumispuid — vaid vallatutel niredel on rõõm,
nüüd valla kevadpäike, tulvil urvad. taas hõbepärlest vooge lõpmatuna.

Nüüd ootan lilleilu, kevadsüнди,
näen oksil valendavat õielund,
mil hea on kastes palja jalu kõнди

ja avasilmi näha ainult und
kesk õitemõllu, tuulte pehmet laulu,
sest joobuda, mis pakub kevadtund.

L. H.

Piinarikas õõ.

Veel polnud päikese kuldkollased väledajalgsed kiired suutnud lipsata rohekasmusta metsa taha, kui juba kahvatupõseline kuu kerkis, kelmikas naeruvine suunurgis, horisondile. Kraavipervel kükitas avatud koonuga talupeni ja naabriõuel kiiksatas kaevurake. Nagu oma kergemeelset vana-poisimeelt lõbustada püüdes, kraaksus kõveranokaline vares küüruvajunud pihlaka ladvas.

Nõlvoja õuel askeldas punakajuukseline, pisut morniilmeline perenaine Tiina, kelle seelikusabas hüples ta viieaastane leelutav Mare. Tiina ei vastanud lapse küsimustele ja ta ei pannud isegi seda tähele, kuidas laps oma varba veriseks lõi ja siis tõinates tuppa kadus. Nii mõttesse vajunud oli Tiina täna. Noorele õhvale, keda ta alati nii armsalt oli silitanud, lõi ta hanguvarrega vastu sääri ja inisevale Mirtale viskas ta lommilöödud plekktopsiaga.

„Ega tea, kas peremees täamba enam tulebki!“ venitas pikavurruline sulane aidalakka ronides. „Ega tea neh!“ vi-distas teenijatüdruk Leeni piima kur-nates.

Mida pimedamaks muutus ümbrus ja varjuderikkamaks taluõu, seda nukramaks tõmbus Tiina nägu ja kärsitumalt hakkas löõma süda. Kui taevas sirasid juba mõningad tähed ja Tiina hing polnud ikka veel leidnud rahuldust, viskus ta aiapingile ja ta midu nii vallatult naervaist silmist purskusid herneterasuurused valupisarad. Juba hommiku vara oli Ivar sõitnud, viljakotid vankril, veskile ja nüüd oli hilisõhtu ja ta polnud ikka veel kodus.

„Mu Jumal, Jumal, mis on ometi juhtunud? Kas purunes vanker või juhtus hobusega midagi, või...!“ — Edasi ei julgenud Tiina enam mõelda.

Õhuke pluus, mis kattis palavikulist keha, värises tuuleiilis ja paljad jalad

otsisid seelikusabast sooja. Vankrimürina lähenedes löi nagu hele lootuskiir Tiina rinnus lõkkele, kustust aga uuesti vankrimürina möödudes.

„Ema!“ hüüdis toaukselt tasane virisev lapsehäääl. „Ema, ma kardan üksi!“ Trepil seisis väike käharpäine Mare, kelle potisiniseist silmist nirisesid kuumad hirmupisarad. Ta tormas läbi sametpehme kastese rohuvaiba ja tõmbas raksudes kollaseks värvitud aiavärrava lahti. Nagu muinasjutuline lilleprintsess hõljus Mare läbi magusalõhnalise lillemere ja piilus kartlikult kuupeistel kükitavate haraliste sõstrapõõsaste poole.

Äkki võpatas Mare. Nagu elutu inimtomp lamas ema puusel aiapingil ja ta õhetavail põsil puhkas kuu nõiduslik-kollane kuma.

„Ema, miks sa tuppa ei tule?“ küsis Mare õrna, väriseva häälega ja surus oma pehmed käekesed ema tulistele põskedele.

Ehmudes virgus Tiina petlikust unenäost.

„Mare, kallis, miks sa ei maga? Ja isa pole ikka veel tulnud?“

„Ära nuta, ema! Jaak ütles, et isa tuleb alles hommikul.“

Tiina surus lapse tugevamini vastu rinda ja sööstis aiast välja. Kui Mare juba rahulikult magas, astus Tiina akna juurde ja jäi vahtima tardunud

pilguga haigutavasse kaugusse. Nii seisis ta seal aovalgeni.

Oli möödunud unetu öö. Varsti naeris taevafoonil jälle tervitav päike ja sujuvas siniõhus silledasid lõbusad linnud.

Läbi avatud akna tungis joovastavat hüatsindilõhna Tiina magamistuppa. Õrnalt ja hellitavalt laulis vana lauakell ja nagu hõbeselge kellukesehelin kõlas Mare lapselik naer eestois.

Haigena lamas nüüd Tiina voodis ja tema pilk oli suunatud üles maalitud lae poole, mille luitunud ja kirjudes toonides kisendas nagu kollase loorisisse mässitud igavus ja tüütavus. Külma öö oli kiigutanud Tiinat oma niiskes süles ja jootnud teda palavikuõlidega.

Voodi äärel istus sihvakas, päikesest pruunistunud näoga mees. Ta kõrgel laubal ujusid rasked murepilved ja kare käsi puhkas naise üles-alla liikuvalla rinnal. Ivar oli tulnud koju. Naise tuhmunud silmadesse vahtides mõtles ta: „Siis nii lapsik on ta veel. Ta kartis minu pärast. Mõtles, et kaotab minu ja ootas varavalgeni. Iial ei tohi see enam korduda.“

Aeglaselt ja visalt alanes palavik. Aeglaselt paranes ka Tiina süda, ja varsti ei helisenud Nõlvoja kohal enam piinakellad.

M. E-h.

NOORTE LOOMING

Varblane, särg ja jännes.

Kord ühel ilusal päikesepaistesel hommikul oli jõe ääres imelik seltskond: varblane, jännes ja särg, kes juttu

vestsid. Lind, loom ja kala ei sõbrusta kunagi tavaliselt üksteisega, siiski juhtus see siin.

Varblane rääkis, et ta polnud varem varblane, vaid saanud selleks kurja nõia läbi.

Varblane kõneles: „Kord läksin metsa, püss õlal, linde laskma. Nägin üht ilusat parti. Tõstsin püssi palgesse ja sihtisin. Korraga ehmusin: üks vanamoor seisis minu ees. Selle hirmuga ei mõistnud ma püssigi palgest võtta, ammu siis veel parti lasta. Vanamoor näis väga kole ja hääl oli tal niisamä hirmus, kui ta ütles mulle: „Saagu sust varblane, keda kõik põlgavad, ja tabagu ka sind püssikuul!“ Kui toibusin, märkasin sulgi enda küljes ja nokka. Nüüd alles sain aru, et nõiamoor oli mu linnuks moondanud. Ümber vaadates ei näinud ma kurja eite enam. Ma oleksin juba surnud, nimelt öökulli küüsis, aga et mind üks suur leht varjas, siis pääsin eluga ja, Jumal tänatud, elan praegugi veel. Kuid pole viga, siin me vestleme kõik koos ega põlga üksteist.“

Jänes jutustas omakorda: „Läksin suurele lillerikkale aasale lilli noppi-ma. Nägin äkki kõvera kepiga ja kõvera ninaga vanamoori mulle vastu tulevat. Olin päris kohkunud selle kole-tise üle. Mind nähes sõnas ta: „Kes sind minu aasale ajas, kas siin on su koht!“ — Vaadates ümber märkasin, et olin tulnud kodunt kaugele ja võõrale maa-alale sattunud. Tahtsin vabandada, et olen eksinud. Ei saanud aga sõnagi suust. Kuulsin ainult eide sõnu, kui ta lausus: „Saagu sinust üks argpüks!“ Olin kõigest aru saanud: nüüd ma olin jänes ja kole arg. Oh seda häda küll, mis must veel mõne päeva pärast pidi saama!“

„Räägi, ära karda!“ kostus varblase hääl.

„Lonkisin metsas ümber risti-rästi. Lõppeks väsinuna jäin põõsa varju puhkama. Kuid ei saanud uinudagi, kui kuulsin koera haukumist ja saginat-raginat, nagu murduksid puud. Püsti ajades silmasin koera oma lähedal. Küll siis jooksin, nii kuidas jalad kandsid, koer aga kannul. Olin päris surmahirmus. Kui käänakul taha vaatasin, siis polnud enam näha tagaajajat.“

Nüüd pajatas särg: „Istudes kalda ääres kalu püüdes, nägin kena särge liuglevat vees. Kohe õng vette. Siis kuulsin pea kohal sisinat-susinat. Vaatasin ringi: ei kedagi kuski. Särgki oli veest kadunud. Õngitsesin veel, aga tagajärjeta. Väsinuna jäin rohule lamama, oli nii hea uni. Ärgates leidsin enese vees, sulistades kalana. „Mis seeküll tähendab,“ mõtlesin endamisi. Kuid nüüd kuuldes, et nõiamoor nõidus teid varblaseks ja jäneseks, saati aru, et minuga sündis siis niisamuti. Vees üksi mõeldes ei saanud ma kuidagi aru, miks olin kala. Tuli algul liueldes minusuuruseid kalu mulle vastu. Nad imestasid, kust ma olin tulnud, sest et nad mind ei tundnud. Nähes, et ma nendele midagi ei tee, tulid nad lähemale ja hakkasid minuga seltsima. Nii elan praegugi kalana vees.“

Korraga nägid kõnelejad haldjat, kes pani varblase ette püssi, jänese ette lilli ja särje juurde vette õnge, ise aga kadus. Varblast huvitas püss, sest tema oli ju ka seda kunagi õlal kandnud. Ta lendas püssile, et seda lähemalt vaadata. Jänes jooksis ninapidi lillkimbu juurde ja särg toksas õnge. Kui nad olid neid asju puudutanud, sündis ime: nad olid jälle inime-

sed. Varblane muutus kenaks noormeheks, jäneseist sai kena neiu ja särg muutus vanapoolseks meheks.

Nad olid kõik rõõmsad, et olid jälle inimesed. Ainult üks asi kurvastas neid. Nendel polnud see mets, jõgi ega ümbrus tuntud. Nad olid päris võõras kohas, kus mingisugust talu või maja polnud. Nad hakkasid kõndima, teadmata kuhu.

Läbi metsa kolmekesi minnes valdas neid korraga hirm. Nad kuulsid just nagu nõiamoori häält. Kaugelt oli kuulda tõesti tasast nõiamoori üminat. Ta ei märganud neid. Kuid neiu tuli meelde noormehe püss ja ta ütles tasa: „Niikuinii meil pääsu pole, kui ta meid näeb!“ Noormees taipas kohe, mis tuli teha. Ta võttis püssi ja sihtis

otse nõiamoorile. Käis kõrvulukustav pauk ja nõiamoori polnudki enam.

Mitme päeva järele jõudsid rändurid ühe talu juurde. Lähemalt vaadates leidis neiu, et see oligi ta isatalu. Rõõmuga võeti neid vastu. Nad said teada, et olid ära olnud kolm aastat. Mehed ei leidnud oma kodu kuidagi üles. Ka mitmekuuse otsimise järele mitte. Siis ütles neiu isa: „Jääge siis päris siia elama. Te olete kolm aastat ühes olnud ja sobite ka nüüd koos elama.“

Et noormees armastas neidu, siis palus ta teda endale naiseks. Peeti uhked pulmad ja pidu ärakadunute jälleleidmise puhul. Vanem mees jäi aga truululaseks talu.

E. M-r.

L. Hermannijoonised.

Õeldagu veel, et õpilastel puuduvad erihuvivid.

Enda Ennist.

Laureaadid üleriigilistel abiturientide kirjandite-võistlustel Tallinnas.

Leo Saukas.

Teatavasti korraldati käesoleval õppeaastal 27. jaanuaril Tallinnas üleriigiline võistluskirjand Eesti gümnaasiumide paremate ning andekamate abiturientide võimete proovimiseks. Võistluskohaks oli Tallinna Tütarlaste-komertsgümnaasium. Võistlustest võttis osa 70 abiturienti: 35 poega ja 35 tütarlast. Meie koolist käisid võistlusel Helga Soobik (Va), Zoja Küze (Vb) ja Aino Jürgenthal (Vc). Võistlusteemaks oli „Valgustusajastu ideed ja nende mõju“. Töid hinnati sisult, keelelt ja kompositsioonilt. Hindamiskomisjoni kuulusid: Hasomini Koolivalitsuse direktor P. Mägraken, te-

Konstantin Siiberg.

ma abi A. Borkvell, haridusnõunik Joh. Aavik, ajaloo-õpetaja V. Orav ja eesti keele õpetaja J. Väinaste.

Komisjoni otsusel anti auhinnad ja kiituskirjad järgmistele õpilastele:

I auhind — 150 krooni — ühes vastava diplomiga langes Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilasele Enda Ennist'ile (töö oli esitatud märgusõna „Randvee“ all).

II auhind — 100 krooni — ühes diplomiga Valga Ühisgümnaasiumi õpilasele Leo Saukas'ele (märgusõnaks „Deus ex machina“).

III auhind — 70 krooni — ühes diplomiga Tallinna Gustav-Adolffi Gümnaasiumi õpilasele Konstantin Siiberg'ile (mürgusõnaks „Gustav Hellas“).

Kiituskirjad said: 1) Türi Majandusgümnaasiumi õpilane Magda Tikas (mürgusõnaks „Abiturient“), 2) Tapa Ühisgümnaasiumi õpilane Otto Läti (mürgusõnaks „Milli Mallikas“), 3) Tallinna H. Kubu eragümnaasiumi õpilane Helga Roos (mürgusõnaks „Pagu“), 4) Tallinna

Tütarlaste-kommertsgümnaasiumi õpilane Eevi Põldmaa (mürgusõnaks „Uku“), 5) H. Treffner'i Gümnaasiumi õpilane Viktor Lepik (mürgusõnaks „Väike“).

Kokku võttes tunnustati üks töö väga heaks, kakskümmend kolm heaks, kolmkümmend kuus rahuldavaks ja kümme puudulikuks (nendest neli eesti koolide ja kuus muukeelsete koolide õpilaste tödest).

Et vot kus käisime hobustega Puhjas ja puhtani.

Et meie Vc klassi õpilased kõik nii öelda maamehed (nagu ütleb keegi lugupeetud pedagoog!) oleme (igauks muidugi omal viisil, nagu mõnda kirikulaulu lauldakse omal viisil!), siis on meil ka kõvad maasse kiindumised ja ideed lahti puhkenud (samuti nagu A. H. Tammsaare teoste tege- lastel).

Ja see oli ühel vedelal päeval, s. t. et ilm oli kangesti vesine ehk vihmane. Meie, maamehed, olime nii-öelda „des Lernens schon überdrüssig“. Ja kuna isegi obstruktsioonivahendid ei mõjunud enam ergutavalt ega ärritavalt nagu tee ja kohv (nende mõju on meile meelde jäänud majapidamise teoreetilistest tundidest, muidugi hoolsa tähelepanu tõttu), siis astus meie ahvipärdikute kongress kokku nagu asutav kogu ja pidas maha järjekorralise koosoleku, mille päevakava — kui nii vahest öelda, siis vaevalt — oli mitmekesine (nii vist ikka räägib meie tudengrahvas). Peapunktiks oli sõit hobustega Puhja, milline sõit määrati kindlaks 22. veebruari peale. Mina kui kange maasse kiindunud potipõllumees ei olnud veel maal käinud, mis- pärast hoolega päevi lugema hakkasin. (Mõni tütarlaps loeb valgeid hobu-

seid, et selle kaudu oma tulevase suhtes lähemat informatsiooni saada.)

Noh, siis ikka ootas ja ootas. Aga vot äkki saigi aeg täis ja meie, ahvipärdikud, hakkasime artutama seda asjandust ligemalt. Küsisin siis, et misugused need tualetid olema peavad, millega me seal peame esinema. Üks ahvipärdik ütles, et sobib tualett ka- putsiga, s. t. pallikleit mingisuguse salliga kommt gar nicht im Frage (nagu ütleb Vc saksa keelt valdajate osakond). Et ma ka ikka natuke deutsche Sprachet oskan sprechida, siis sain aru, et pole vaja tualetti ega kedagi. Tahtsin ka nii-öelda aurulokke või kiharaid pähe saada, aga tollid olid juba kõvasti peale pandud, nii jäid need ära.

Ent siis oligi käes see õnnis päev, see 22. veebruar. Ja vot enne kui me koolist vabanesime, kutsuti meid saali, sest oli Vabariigi aastapäeva aktus. Aktus oli nii mulle kui ka paljudele tüdrukutele hirmsaks närveerimiseks, sest, nagu traditsioon ikka, pidi ka sel korral jagatama stipendiume (ja eriti tore oli see, et siin polnud õiendamist dokumendiga testimonium paupertatis, nagu ütles meile meie kooli pühim mees). Närveerimine seisis selles, et minagi

uskusin oma suuresse andesse kohe mitmel alal. Olin koguni kolm tundi järgemööda oma keha jõustanud, käsi vehkinud ja diafragmat pingutanud. Mu selg oli märksa ligedamaks muutunud, kui hakati stipendiaate-laureaate „maha-hõikama“. Aga minu suureks ahastuseks polnud mind loetud andekaks ei mingil alal. Mõtlesin küll, et näe, kui ikka midagi klassis juhtub, siis kohe oskan luuletada ja puhtani. Aga teha polnud midagi ja — peaasi — mul polnud aegagi midagi ette võtta, sest ees oli ju vägev sõit hobustega Puhja.

Um zwei o'clock pidime miitingukokkusaamise tegema peaahvipärdiku korteris. Kui mu „tualetid“ ja kõik muu krempel oli nahkpaunas ehk portfellis, vajusin uksest välja. Aga vot kus Mutter jooksis tagant järele ja karjus, et jumal tulgu appi (nagu ütleb üks matemaatik): seitsmenda sargi olin unustanud selga panemata. (Ärge imeks pange, sest ilm oli kangesti külm.) Tegin küll põgenemiskatseid, kuid tuli siiski tagasi tuppa vajuda ja kuuendale sargile seitsmes peale ajada, mille peale mahutati veel väikese velle suur vest. Mutter, lugenud üle minu seljas leiduvad rõivad, ütles lõpuks, et lasku nüüd jalga. Ega ma lasknud seda kaks korda ütelda, vaid tegin niisugust paraadimarssi otsejooknes Kooli tänava poole, nagu mulle õpetas Antsi — jah, see onupoeg Ants K. Olin esimene vares peaahvipärdiku korteris, mis oli ka täiesti erakorraline ja mis mu tugevaid tundemeeli või nii-öelda afektiasjandust eriti liigutas. Ja siis olin intelligentne inimene ja toimisin oma parima luuletise järgi, mis käib järgmiselt: „Aega polnud ümber vahti: sim, sam, sam,

sivoi! Võtsin ennast riidest lahti, kiki, ahoi!“ jne.

Kui ka teised „akadeemilised“ ahvipärdikud olid kohale jõudnud, olid kohe kasukad platsis. Ja kujuta ette, kallis lugeja! Meid oli üheksa ja neid (s. t. kasukaid) oli vanapagana tosin (s. t. kolmteistkümme). Olime neis kasukais nagu tõelised ahvipärdikud ja veel nii rasked, et otsustati meie ree peale tõstjaiks kutsuda kas lend-salk või ekspresseide-kogu. Sõit läks valla um drei o'clock. Kui linnapiirist üle olime, viskasime oma intelligentsuse ja auväärise ja lasksime laulu lahti:

„Kaugel ilmakaarel,
väiksel palmisaarel“ jne.

Eriti peeneks muutusid meie hääled selle laulu teise salmi puhul, mis on pärit ühest Tartu meesterahvaste-gümnaasiumist.

Mis puutub sõidusse, siis oli see noobleim sõit üldse minu elus. Vahel juhtus nii, et kui mägi ette tuli, kadus hobune äkki ree eest. Aga, armas lugeja, asi polnud siiski nii hull. Meie olime reega ikka ühel, hobune aga teisel pool mäge. Lauluga „Säält ju, mu kullake, paistab su maja“ sõitsime sihttalu elumaja paraadna ette. Et ma aga väga intelligentne inimene olen, siis ma sellest õhtust rohkem ei räägi, vaid ütlen seda, et meie, muidu nii kõvad dieet-toitude pooldajad, unustasime igasuguse saleduse-kuuri ja rahuldasime oma tarbeid söögi järele nii mis kole. Mitte ainult sel, vaid ka järgmistel päevadel salgasime oma dieet-toidud. Kompliment on siinjuures hädavajalik lugupeetud maanoormeestele, sest et nad ei tarvitanud mitte purgikompekke, vaid puht šo-

Käesoleva aasta 24. veebruari stipendiaadid- laureaadid T. T. G.-st ja T. T. K.-st.

E. Mörd.

K. Tammemägi.

V. Liik.

Eesti Vabariigi aastapäeva puhul said tunnustus-stipendiumi à 30 krooni järgmised T. T. G. ja T. T. K. õpilased:

1) õpetajate stipendiumi: **Elfriede Mörd** (III b-g.) — maalikunsti alal; **Virve Liik** (IV a-kk.) — tantsukunsti alal;

2) Lastevanemate-komitee stipendiumi: **Ka ja Tammemägi** (V a-g.) — õpilaste omaalgatusliku töö ja kodutütarde organiseerimise, samuti laulukoori juhtimise alal.

Tervitame siinkohal kõiki stipendiaate-laureaate.

kolaadi-kompekte, mis eriti meile hästi maitsesid.

Et järgmisel hommikul, s. o. püha-päeval, ilm väga ilus oli, siis otsustasime oma keha jõustada ja seda teostada just suusatamise abil. Salaja aga mõtlesin, et äkki olen andekas suusataja ja vahest saab siis ka Võrru või Kasaritsasse võistlustele minna. Egas midagi. Suusad läksid alla, nagu ise tahtsid. Värske õhu käes võeti meid üles või fotografeeriti, et need õndsad hetked nii kiiresti meelest ei ununeks. Aga kahjuks oli hiljem kuulda, et piltidele olid tulnud indiviidide ja tüü-

pide asemel vaid rasvapekid. Vaata aga hullu! Jah, mõni pilt ei kannatavat päevavalgust. Arvan, et see on ikka nende rasvapekkide pärast. Meie suusaretke finišiks oli Kabelimägi, kus hiigla „muna“ (nagu ütlesid väikesed põllumehed) noori koos oli. Seal sai kõike moodi mäesõite teha. Kord sõitsin edaspidi, kord tagurpidi, kord pikali, kord püsti ja kord isegi külli. See olenes igatahes minu staatilise meele seisundist. Et aga äkki tuli tahtmine rahuldada tarvet söögi järele, vajusime koju.

Samal õhtul oli Puhjas ette nähtud

erakorraline pidu, muidugi mitte meie ahvipärdikute auks. Enne seda oli aga hirmus viksimine. Mitte kõige tarvilikumate asjade viksimine, nagu on seda kingad, vaid puht näoravi tegemine. Nüüd ma alles taipan, miks Juraku preilnate tuba nii tolmupilvedega täidetud oli.

Aga vat mis tore asi oli peo peal! Nimelt mängis Puhja noorus A. H. Tammsaare „Vargamäge“. Ja kuna meil koolis oli sunduslikuks tehtud selle lugemine, siis oli see pidu vaid

meile kasuks. Kui palju me tantsida saime, seda näitasid meile järgmisel päeval valutavad jalad.

Siis tuli niisugune tuttav tunne, et on nagu vaja sõita tagasi linna, sest meie kui head sopranid ei tohtinud kuidagi puududa koolis korraldatud rahva-aktuselt.

Tervist tuli aga parandada mul terve nädal. Ja mis kõige ägedam näis olevat, oli see, et mul helipiiksugi välja ei tulnud, mille tagajärjel ma ka õppeaineid vastata ei saanud. Its.

Lühiarvustusi.

Juhani Aho „Kas mäletad —?“

Lilli kevadiselt niidult.

„Kas mäletad —?“ on viimane raamat, mis on ilmunud Juhani Aho sulest. Eesti keelde on teose tõlkinud August Palm.

On ju Juhani Aho väliskirjanikest meile kõige lähedasem. Selle viimase raamatuga on ta pannud meid end jumaldama. See on nii ilus ja õilis, mida ta selles raamatus kirjutab. See on tõesti kimp lilli kevadiselt niidult.

„Kas mäletad —?“ on romaan päeva- raamatu kujul. Siin on kaks peategelast — sina ja mina. Mina-tegelane on mees, Aho teisik, sina-tegelane on naine. Mina-tegelane, kaotanud surma läbi oma naise, kes oli temale kõik, hakkab meenutama oma elu, et mitte murduda üksi olles. Ta meenutab oma elu õnnehetki pühapäeviti, sest põllumehele ei jätku tal argipäevil selleks aega.

Ta algab lapsepõlvest, meenutab noorusaastaid, üliõpilasaegu, põllumehepõlve kuni abiellumiseni oma unistuse-naisega, kelle olemasolu ta aimab juba lapsena ja kes elab ta kaitsevaimuna ja hea haldjana kõikjal. Selle haldja reaalkujuks osutub lõppeks sina-tegelane Aini.

Pidevat arengut teoses ei ole; see koosneb silmapilgupiltidest, mis on aga haruldaselt elamusrikkad ja tõetruud.

Teose stiil on nii rahulik, nii armsalt kodune ja õrn. Paiguti on see väga isikupärane, nii et tuleb ise avastada ja õieti mõista öeldut.

„Kas mäletad —?“ on sisurikas teos. Siin on kujutatud isikute hingeelu. Aho lähtub tundest, mitte mõistusest, seepärast on teose meeleoluline külg esikohal. Aho eluväärtused selles teoses on õnn, usk ja armastus.

Seni pole leidunud raamatut, mis oleks avaldanud mulle säärast mõju kui „Kas mäletad —?“. Arvan, et see jääb kauaks minu lemmikteoseks.

A. J.

C. Turmay' „Vana maja“.

Teos „Vana maja“ on oma aine laadilt realistlik. Autor kirjeldab siin ühe maja ja tema elanike saatust möödunud sajandi esimesel poolel Budapestis. Teos on see- ga minevikusisuline. Sündmustiku vältus on umbes 25—30 aastat, kuna tegevus algab Anna ja ta venna lapseast ja lõpeb, kui Anna oma mehe surres on keskealise naisena kahe lapse ema.

Motiividest on käesolev teos võrdlemisi rikas. Esikohal on psühholoogilised ja staatilised motiivid. Pinge tekitajaks on surm, armastus ja teineteise mittemõistmine. Surma läbi lahkuvad neli tege- last. Ehitusmeister Kristof Ulwing vana-

neb, ja vananeb ka ta elutöö. Kuid ta ei tunne veel väsimust. Palju oleks tal teha, aga ta ei suuda enam midagi, sest surm jõuab tast ette. Samuti sünnib Tamas Illeyga, Anna mehega, kes tahab alata uut elu oma kodus ja anda oma naisele kõik, mis tal seni on jäänud andmata. Ta sureb just oma eesmärgi lähel.

Kolmas, ehitusmeistri pojapoeg Kristof, läheb surma vabal tahtel, ja neljas, Johann Hubert Ulwing, „sureb käratult ja laitmatult, nagu ta on elanud“; tema surm mingit elevust ei tekita. Kahel motiivil, armastusel ja teineteise mittemõistmisel, põhjeneb raamatu teine pool. Anna Ulwing ja ta mees hakkavad teineteisest kaugenema. Kumbki ei tea õieti, kuidas ja miks. Mõlemad püüavad suhtuda sellele välise ükskõiksusega, ent sisimas kannatavad, kuna armastavad teineteist.

„Vana maja“ probleemiks on võitlus uue ja vana vahel ja sellest tingitud vastolud vanade ja noorte vahel. Autor ei katsu leida lahendust sellele küsimusele. Ta ei arvusta ega tauni kedagi, ainult kirjeldab kõike kui paratamatust, millele tähes-tahtmatult tuleb alistuda. Valus on lähkuda kõigest, mis on saanud armsaks ja omaseks, aga — ei aeg sellest küsi. Väike, pisitilluke on inimene tema vägevuse ja suuruse kõrval. Pole mõtet tõsta vanadel hädakisa kõige uue puhul, tuleb lubada noortel ehitada midagi iseseisvalt.

Teose meeoleolu on kurvatooniline. Kõike nagu ümbritseks mingi hall udu.

„Vana maja“ on Tormay' parim teos ja kuna tõlgegi on hea, võib seda lugeda mitmeid kordi, tundmata tüdimust.

S. J.

K. A. Hindrey „Kill Martus koolis“.

Kange mees see Karl August Hindrey. Veel vanas eas pistis kirjutama ilukirjanduslikke ja muid töid ja nüüd puistab

neid kui küllusesarvest. Ühe aastaga läheb turule romaane, novelle, näidendeid, populaarteaduslikke töid jne. Peale selle on ajalehtede joone all ka üht-teist leida. Ja laita ei saa ühtki ta sulesünnitustest.

Nii siis tuli müügile enne jõulu ka noorsoojutt „Kill Martus koolis“. Päris kopsakas raamat lehekülgede arvult. Jutt koolipoiste seiklustest. Kolm poissi teevad päevaks „poppi“ ja elavad läbi rea seiklusi, misjärele teenivad tasa oma vembud ametlikus korras. Lähevad hommikul Ahijärvele kalale, kuid ei jõua enam enne tunde tagasi, sõidavad siis juhusliku veoautoga Mustveesse, kus proovivad oma kalaõnne Peipsilgi. Küllalt keerukate kombineerimistega jõutakse läbi öö hommikuks siiski Tartu tagasi. Mis järgneb „poppi-tegijaile“, on iseene-sest arvatav.

Jutt on usutav, muhe lugeda ja peaks olema juhusteotsijaile poistele mokka ja nokka mõõda. Poiste (mitte üksi kolme seikleja, vaid ka teiste) kujud on päris head, samuti on huvitavad direktori ja klassijuhataja kujud. Stiil pole otsitud ja teos on kerge lugeda. Kujutuses on märgata autori tähelepanelikku taipu. Kompositsioonis on läinud aga autor viltu. See on teos sabaga, šlepiga. Autor ei malda lõpetada tööd õigel ajal. Kui poisid oma trahvi kätte said, oleks pidanud ta panema lõpp-punkti. Aga — kus sellega. Tarvis tal veel tendentslik sigrimigri lõppu pookida tsirkusest, heast onklist, pansioni perenaisest jne. See on ju küll päris kena lugeda, aga selle materjali oleks autor võinud jätta järgmise noorsoojutu jaoks. See materjal oleks kahtlemata olnud seal paremal kohal kui siin teise jutu sabas.

Aga tutvuda selle teosega maksab.

—tas.

Keelenurk.

Jälgi järgmisi vorme:
 kodust — kodunt
 kodust (küsimus: millest?), kodunt
 (küsimus: kust?): jutustan sulle oma ilusast kodust' — ,läks kodunt välja'.
 kodu — koju
 kodu (küsim.: mis? mille? mida? — kus?), koju (küsim.: kuhu?): ,see on mi-

nu kodu; lähen kodu poole; armastan oma kodu; ta on kodu' — ,lähen koju'. Lõuna-eestlase needus on see, et ta räägib ikka: ,lähen kodu, tulin kodu, vii kodu' jne.; peab olema, kui küsimus: kuhu?, ikka ,koju'.

kesk — keset

kesk on tarvitatav ainult liitsõnus: kesk-

kool, keskarhiiv, keskselts, keskasutis jne.; keset — määrsõnana ikka lahus: keset tuba, keset tänavat, keset välja jne.

alaline — alatine
alaline — sõnast ala; alatine — sõnast alati; ametialaline kuritegu, maa-alaline ulatus' — ,alatised eksumised, alatine virelemine, alatine pinevus'.

nähtus — nähe
nähtus — sündmus, avaldus, saksa Er-scheinnung; nähe — esinemiskuju, arenemisefaas; ,looduslik nähtus, avaliku elu nähtused, ebameeldivad nähtused' — ,kuu nähted (noorkuu, täiskuu jne.), haiguse

nähted, s. o. haiguse kujunemisejärgud'. Tarvitage 99,9%-liselt ikka ,nähtus'; ,nähe' tuleb üliharva tarvitada.

üles — ülesse
Ainuke õige vorm on üles: ,tule üles, üles tõstma, üles pidama, võta üles'; ülesse on viga, võib esineda ainult luuletistes hädapärase riimi ja rütmi huvides: ,meid suvi hüüab ülesse, nüüd lahkelt looja sülesse'.

varsti — varssi — varsi
Ainult varsti, teised on lubamatud väärvormid. K. Raud.

Neistsinaseist lakkunuist.

XV lend — 1934. a.

Loreida Raba — Tartust. Vahest rohkem brunett kui blond. Kasvult üle keskmise Väga sõbraliku ja muhelevalt-hea naeratusega. Tasakaalukas ja asjalik, kaugeltki aga mitte mehelik. Öpinguis mõõdukalt vormis. Äärmiselt kohuseitruu kooliüritusis, ilma et sellest väljagi oleks teinud. Kunstiringi kandvamaid jõude. Osav maalikunstis ja linoollõigetes. „T. T. G.“ kauaaegne illustatsioonide-osa toimetaja. 1933. a. iseseisvuspäeva stipendiaat-laureaat maalikunsti alal. Üldiselt tahe ja sobiv iseloom. Tegelev praegugi maalikunsti ja jooniste alal.

Miralda Rasva — Haaslava väike-talust. Talutüüp: tüsedat kasvu, rahulik, aeglasevõitu, tasakaalukas. Bruneti poole hoidev, roosa-jumekate paletega. Tõsine, järjekindlalt töötav, täiesti rahuldavalt jõudev, distsipliini austav õpilane. Eriti hea käsitöös ja matemaatikas. Pidi saama Haaslavale ühe suure talu perenaiseks, kuid kas sai, täpselt ei tea.

Jenny Reha — täiesti tundmatu.

Marta Rästa — Tartust, äri- ja majaomaniku tütreid, Rästa'te õdesid, kes praegu meil. Vist ikka šatään, nagu mäletan. Elav iseloomult, vaba ja julge käitumiselt, temperamentne, liikuv, ladusa kõnega ja lahtise peaga. Klassikaalaste hulgas eelistatud „seltskonnategelane“ ja on seda praegugi neis ringkonnas, kus liigub. Seega täiel määral oma ema truu järelkäija. Ei puudu ka äriajamise soont

ja joont; käib ära mitugi käiku, kuhu muidu tuli minna vanemal. Edasijõudmine koolis just raskusi ei teinud, kuigi ta end nii väga sel alal ei pingutanud. Igatahes tore tüdruk. Käib praegu ülikoolis; mis alal õpib, ei tea.

Irene Sareal — Tartust. Oli mulle lähemalt tundmata. Puhkab aga praegu juba maamulla all — läinud suvest saadik.

Leili Trees — Tartust. Jälle tüüpiline šatään. Vaikne, tagasihoidlikult avalduv tütarlaps. Aga väga hoolas, kuigi keskmiste võimetega. Kaasõpilaste ja õpetajate poolt austatud ja lugu peetud. Praegusest olukorrast puuduvad andmed.

Kadri Triik — professor Triigi tütar Tartust. Sihvakas, šatään, siledaks soetatud juustega, pehme hääletäämbriga. Näiliselt väga vaikne, kuid siiski kuraasi küllalt. Alatine cum laude — see peaks andma annete ja hoolsuse suhtes selge ettekujutuse. Oli õpilaspere vanemaks lõppklassis, kuigi mitte kogu aasta, sest „võim“ teda just nii väga ei veedelnudki. Ringides hoolsalt tegelev. Üldiselt haruldaset sümfaatne, intelligentne ja kõigile imponeeriv. Käib ülikoolis ja õpib kuuldavasti arstiks.

Laine Tõldsepp — aedniku tütar Ropka alt. Noh tema oli päris blond ja on praegugi seda. Punapõsed, naeratlev suu, pehme, deklameeriv hää. Ummar palgelt ja kehalt. Naiselik kogu olemuselt. Vajalik lüli klassi õpilaskonnas, eriti lavaetenduste korral ja klassiõhtute programmi

täitmisel. Õpinguist kaunis keskmiselt osa võttev, kuigi „venitas ikka vahel nahka ka“, nagu öeldakse. Ja seltskonna poole teda kiskus samuti, seepärast pidudel ja olenguil sagedane külaline. Muhe, kena igatahes, nii et midagi häirivat kellegi juures esile ei kutsunud. Elab praegu Tartus.

Hilja Tõnison — meie tuntud riigimehe ja professori Jaan Tõnisoni tütar. Blondipoolne, sale, klassilise proffiliiga, aristokraatse olemusega. Ometi läbi ja läbi demokraat ja haruldaselt intelligentne. Klassikaaslastest hoieldud ja hinnatud. Klassi- ja Õpilaspere valitsustes vastutavamaid kohustusi täitev kogu kooliaeg läbi. Usin õppi ja cum laude sfäärides liikuv. Praegu üliõpilane ja seltskondlikus elus oma suure isa jälgedes käiv.

Galina Tõnnis — põllundusteadlase tütar Tamme linnast. Brüneti poole kalduv, salapärase vaikse naeratusega ja vist ka säärase iseloomuga. Mugav ja pehmeelulisena paistev. Aga küll vist „vaga vesi sügava põhjaga“. Kas ka vahest segavereline; kui seda mitte, siis tugevasti vene mõju all üles kasvanud. Õpinguis keskmine. Praegu vist Tartust kaugemal.

Ida Tümps — mulle täiesti tundmata.

Lõppeks **Lisette Pedajas** (nimes-tiku õigest kohast kogemata välja jäänud) — elukohaga alguses Tartus, pärast Puhjas. Vaikne väike Brünet-šataän tütarlaps. Lõpmata usin. Rafineeritud kõnes ja kirjas, kuigi vähe ja liiga ettevaatlikult rääkiv. Romantik oma väljendustes, arvata-vasti ka olemuses. „Analüüsiv ja veetlev kaunishing“ — klassijuhataja (J. Konks'u) sõnade järgi. Elab praegu, nagu kuulda, maal isakodus.

Nüüd peaks olema V-a klassi nimestik läbi. Tuleks

V-b klass,

üks „kangemaid“ ja mürtsurikkamaid klasse, mida saab näha tavalises korras mitme aasta tagant, igavesti meelde sõbivate „tuusadega“.

Algab lõpetajate nimestik cum laude õpilasega

Aino Eilau'ga — pikk ja gratsi-oose, daami meenutav tütarlaps Tartust. Juuste värvilt Brünett, kahe avara

silmaga, täidlase huultepaariga, lокkavate juustega, rahulik-aristokraatse olemusega. Kõneldi ka ta taidurlikest kätest, millele ma vastu ei tea vaielda. Napilt rääkiv ja jaopärast naeratlev. Väga asjalik ja mõõdukas, vähemalt näiliselt, kuigi mitte eluvõoras ega seltskonda põlgav. Oitse vastu-pidi — elurõõmudele päris hoolega kaasa-elav, aga ikka mõõdukas mastaabis. Õpin-guis mitte pingutav, vaid jõu ja annete järgi töötav. Praegu ülikoolis.

Leida Hubel — kuldblond neitsi Jõgevalt. Nõtke, sale, naiselik, võluva vaatega. Tasasejutuline, sejuures mahe-da ja hästi kuulduva diktsiooniga. Tasa ja targu, ettevaatlikult ja põhjalikult toimiv. Seda peamiselt oma tavalises elus ja suhetes inimestega, kes teda huvitasid, õpingute suhtes vahest ka, kuid see ei paistnud eriliselt silma. Otsitud kaaslanna „omade inimeste“ ringis. Võis ägestudes, mida juhtus küll harva, olla ka päris krõbedalt väljenduv, kuid ikkagi tasakaalu säilitav ja armsa näoga. — Elab praegu kuuldavasti nagu varemgi Jõgeval.

Benita Huik — Tartust, päritoluga aga Võrumaa Valgjärvest, helilooja Mii-na Härma hoolealused. Mitte päris T.T.G. põhi, vaid ületulija ENKSTG-st. Šatään, sinisilmaline. Grimasse, s. o. nagu tegev, seepärast pole kindlat füsiognoomilist ilmet. Kaunis nõtkes, poosilt kalduv ette-poole. Püsimatu, tasakaalutu, lõpmatuseni vadistav, tuhande „ideega“ ajus. Oli see, keda tuli harutihti tunnis isoleerida teis-test õpilastest ja saata siibrit lõgistama. Läbi-läbi vanaromantik ja rahvuslane üdi-ni. Nagu ütlesin, tuhande ideega, peahuvi-alad siiski helikunst, näitekunst ja maali-kunst. Skitseeris küllalt innukalt „T.T.G.-le“ tegeliskite portreesid. Muudes alades enam-vähem laiali valguv. — Pärast kooli lõpetamist katsetanud ülipaljudel aladel ja ametis, jäädes siiski truuks kõige rohkem ülal väljatõstetud huviala-dele. Õpib laulu, näitleb, käib, kui aega saab, „Pallases“. Aga aega tal üldse ei ole, sest teda peab saama kõikjale, kuhu kutsuvad haarlevalt seltskondlikud üritu-sed, oma erialad ja leivateenistus.

Erika Johanson-Sae — kui mitte Tartust, siis Põltsamaalt (võib-olla ka sealt mitte). Šatään tüdruk, sõbralik ja taheda näoilmeaga. Temast kirjutati „T. T. G.“

1934. a. abiturientide-numbris: „Naiselikkus igas asendis, igal juhtumil, igas olukorras.“ Kas see tõesti on nii, ei või kinditada ega eitada. Näiliselt omaette olev, kuid mitmeti küllalt kaugele küündiv, eriti õppetunnis, kui mitte muuga, siis etteütlemisega, jutujamisega või naaberahva abistamisega. Aruka mõistusega,

kuigi mitte pinguli püüetega. Milleks, kui niigi läbi tuleb omaga! Peahuvideks käsitöö ja kodusisustus. Kus ta praegu on ja mis praegu teeb (võib-olla, et on koguni abiellunud, sest selleks tal kalduvusi oli), seda ei tea klassikaaslasedki, keda olen küsitelnud.

Alter ego.

Mõistatused.

Mõistatused, õieti nn. rahvamõistatused on puht rahvalooming, peamiselt endisest ajast. Et aga meiegi põlv vanast põlvest taha ei jää, selleks mõned näited mõistatustest, mis koostasid I kk. klassi õpilased õpetaja ülesandel koduharjutusena. Ülesandeks oli koostada mõistatused sõnadele: tädi, portfelli, saabas, meri, mõte. Esitamegi siin mõned huvitavamad ja teravmeelsemad mõistatused.

Tädi.

Kuri nägu, kuid ise lahke; kui tuleb, siis midagi toob.

Harva tulles armas, tihti tulles tüütv. Kui kaugel, siis toob kosti; kui lähedal, ei mõtlegi sellele.

Paks kui vaat, aga ikka sööb.

Vahest pikk ja peenike, vahest lühike ja lai, aga kui tuleb, siis toob.

Praalib vähe, paitab palju, aga seljatangata klatsib mis hirmus.

Kes leiab end õigustatud olevat osa saama pisimastki perekonna-rõõmust ja õpetusi ning parastusi jagama äparduste puhul?

Ena lähim sugulane ja mu vanaema tütar.

Portfelli.

Tarkust täis, kuid siiski rumal.

Käib aastate viisi koolis, aga targemaks ei saa põrmugi.

Lolli seljast võetud, tarkust täis topitud.

Tuba kahe lukuga; kui ühe lukuga sulled, on nii nagu on; kui teise lukuga sulded, muutub poole väiksemaks.

Vahel kõhn ning oonuke, vahel lai ning matsakas; omab tarkust, aga mitte peas.

Ise loll, aga sisikond tark.

Kui elus, käib karjas; kui surnud, käib koolis.

Kõht, kus toiduks tarkus.

Mis see on, mis õppurile tarkust loob ja võlgnikule paragrahvi koju toob?

Saabas.

Ise põlve pikkune, aga kavalust küll, et lasta teisel enda eest astuda

Igapäev kõnnib, aga jalgu all ei ole.

Päeval täis kui paun, öösi tühi kui tõrs.

Kannab rikast ja vaest ning ülistab kingseppa.

Käib ja käib, aga ära ei väsi.

Ise väike, kuid kannab suurt.

Ei ela, aga kõnnib; hulk silmi, aga ei näe.

Must ja läigib; kui kuiv, siis kriuksub.

Nahkne maja, viis meest sees, igal mehel küüntekübar peas.

Uuest peast uluvad, vanast peast naeravad.

Kui kuiv, siis kääksub; kui märg, siis lõrtsub.

Palju ilmas käinud, aga ei midagi näinud.

Meri.

Vesi ees, vesi taga, aga juua ei saa.

Kerkib ilma pärmitta, kuid küpsist tast ei saa.

Talvel vait kui talleke, suvel mõirgab kui metsaline.

Tormab ja tormab, kuid paigast ei liigu.

Paigal ei seisa, aga edasi ei saa ka.

Ulub kui hunt, mõirgab kui lõvi, mühab kui maru.

Suur ja tugev, aga meest ei suuda kanda.

Suurim pada, aga midagi ei saa keeta.

Mõte.

Lendab kui lind, aga näha ei ole.

Ehitab suurimad lossid, kus aga elada ei saa.

Ükski teda ei näe, ükski teda ei kuule,
kuid on abimeheks igauhele.

Teeb palju, aga siiski midagi ära ei tee.
Vahest jumal, vahest kurat.

Ei puhka, ei söö, aga käib läbi terved
maailmad.

Nuhib ja juhib, kuid ise pole midagi.
Tuhandeid tuleb, tuhandeid läheb, kuid
kätte ei saa ühtegi.

Pole luust ega puust ega mingist muust,
aga saadab korda kõik asjad.

Kooli elu.

Fr. Tuglas'e austamisõhtu.

2. märtsil kell 5 peeti eesti ühe parima kirjaniku ja kriitiku Fr. Tuglas'e 50 a. sünnipäeva puhul „Vanemuises“ tema austamisõhtu. Õhtu oli keskkoolide-vaheline ja sellest võttis isiklikult osa ka austatav kirjanik ühes ema ja abikaasaga. Aktuse kavas oli orkestrimänge, laule, kõnesid, deklamatsioone ja klaverisoolosid. Kirjanikule annetati lilli kõikide Tartu keskkoolide poolt. Aktusel esines T.T.G. laulukoor õpet. P. Konsap'i juhatusel kahe lauluga.

Õpilaspere hommikuist.

17. veebruaril oli IIIa-g. klassi hommik. Klaverisoologa esines L. Raudsepp ja T. Konsen luges ette katke A. Gailiti teosest „Isade maa“.

2. märtsil kandis ette IIIb-g. klassi õpilane M. Valge G. Suitsu „Äikese“.

9. märtsil, IVb-g. klassi hommikul, refereeris H. Kullam „Tuglase loomingu“.

Kõnevõistlus.

6. märtsil kell 16 peeti Kirjanduseringi korraldusel kõnevõistlus, millest võtsid osa üksteistkümme kõnelejat. Esimene auhind — „Kalevipoja“ iluväljaanne — otustati anda T. Konsen'ile (IIIa-g.), kes kõneles teemal „Eestlaste iseloomust“. Teise auhinna vääriliseks osutus L. Sirkel (IVb-kk.), kelle kõne teemaks oli „Õpilaste isetegevusest“. Kolmanda auhinna sai H. Tamm (IVa-g.), kes kõneles teemal „Ei ole midagi väetimat ega vägevamat kui sõna“.

Õpilaspere 9. aastapäeva aktus

peetakse 17. märtsil kell 12. Aktuse kava on järgmine: 1) avamäng; 2) avasõna — õpilaspere vanem K. Tammemägi; 3) T. T. K. laulukoor prl. T. Jakobsoni juhatusel: a) „Sind surmani“ — A. Kunileid, b) „Ehi, veli, opi, veli“ — M. Härma; 4) kõne — pr. E. Tooms; 5) soololaul — õpil. H. Kullam; 6) deklamatsioon — õpil. H. Tamm; 7) Klaverisoolo — õpilane M. Mikk; 8) Õpilaspere tegevuse aruanne; 9) tervitused; 10) lõppsõna.

T.T.G. ja T.T.K. ühine matk „rohelisse“.

28. veebruaril pärast teist tundi võttis terve kool ette matka vabasse talveloodusse. Osa õpilasi läks suuskadel, osa jalgsi ja osa regedel. Need, kes olid suuskade ja kelkudega, jäid maha Tähtvere mäele, kuna jalamatkajate siht oli suunatud Tähtvere metsa. Reemehed käisid ära koguni Vorbuses. Ilm oli igapidi soodus matkamiseks ja nalja ning head tuju oli küllaldaselt.

Deklamatsioonivõistlus.

13. veebruaril kell 16 toimus Kirjanduseringi korraldusel deklamatsioonivõistlus. Võistlejaid oli kaksteistkümme. Auhindu anti välja neli — kaks teist ja kaks kolmandat auhinda, kuna deklameerijate üldine tase polnud kuigi kõrge. Teise auhinna vääriliseks osutusid P. Villak IV-a kk. ja A. Anderson I kk., kolmanda auhinna omandasid H. Ploom IV-a kk. ja H. Räisa II kk.
